

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keerberg 54, Amsterdam-Z.

Oppericht 1 januari 1881

Ombudsman Marcel van Dam rekende af met de kwakzalverij

OMBUDSMAN MARCEL VAN DAM heeft voor de Vara-televisie op 19 december het onderwerp kwakzalverij nog eens ter hand genomen. In zijn uitzending van 12 september 1972 had hij gevraagd hem te willen schrijven over bepaalde ervaringen met kwakzalvers. Hij vertelde in de uitzending van 19 december dat er in Nederland zo'n 12.000 kwakzalvers zijn. Veel mensen zijn overtuigd dat ze baat hebben bij de behandeling, maar helaas is deze overtuiging op geen enkel vaststaand feit gegrond. In het beeld kwamen een oud-patiënte en de broer van een patiënte van kwakzalvers. In de volgende kolommen zullen wij uitvoerig aandacht schenken aan wat er tijdens deze uitzending werd gezegd. Een groot deel van het gesprokene volgt hier woordelijk.

DE PATIËNTE DIE in het beeld kwam vertelde aan Marcel van Dam dat zij op sterven na dood was geweest. Zij had uitslag en was naar een genezer gegaan. Maar het werd steeds erger. Zij kon niet meer lopen, nieër meer zitten.

Marcel van Dam: Maar U ging niet naar de dokter?

Patiënte: Ik ging niet meer naar de dokter, nee.

Marcel van Dam: Waarom niet?

Patiënte: Nou, omdat de dokter eerst zei, nou we weten het niet meer, het helpt toch allemaal niet, ik had alles al geprobeerd, ik had tabletten geslikt, ik had alles gedaan en het werd toch niet beter en, ik durfde niet meer op het laatst.

En toen hoorde ik van die genezer, nou en toen ging ik daar naar toe.

Marcel van Dam: En wat zei die man?

Patiënte: Ik maak U zo weer beter.

Marcel van Dam: En waaruit bestond de behandeling dan?

Patiënte: Nou, ook met de handen strijken, niet, hij raakte me niet aan, maar hij ging gewoon van boven, van m'n hoofd tot naar beneden aan m'n voeten.

Marcel van Dam: Hoe deed ie dat?

„'t Komt uit het hoofd . . .”

PATIËNTE: ZO MET de armen zo strijken, zo helemaal, tot aan beneden toe. Toen zei die, het komt uit het hoofd van boven en het moet naar beneden. Dus nou, toen ie helemaal tot m'n tenen was toen dacht ik, nou, nou ik heb het gered en dat was het nou net niet.

Marcel van Dam: Moest U verder nog wat dingen doen?

Patiënte: Ongewassen krenten eten, een kopje 's morgens, verder niet. En later toen zei die, nou, U moet wat Vichy-water drinken en dat heb ik ook gedaan en dat hielp ook niet.

Marcel van Dam: En U bent gestopt met medicijnen?

De patiënte zei dit te hebben gedaan op aanraden van de genezer. Zij vertelde voorts, dat deze een erg drukke praktijk had. Zij moest per visite f 6,— betalen. Het was er „ontzettend druk, die hele straat stond vol auto's, de wachtkamer zat helemaal vol, de gang stond vol!" Het „consult" duurde vijf minuten. Ze was er tenslotte zeer ernstig aan toe geweest. Tot medische hulp haar reddde.

De volgende persoon, die op het scherm kwam, was een jongeman, die een zusje had dat een mongooltje was. Het was ongeneselijk maar men was toch op zoek gegaan naar een mevrouw, die het kind wel zou kunnen genezen.

Marcel van Dam: Een soort genezeres?

Spreker: Een soort genezeres, ja, en die behandelt haar dus nu tegen een tarief van 20 gulden per keer, per 14 dagen.

Marcel van Dam: Waar bestaat die behandeling nou precies uit?

Spreker: Nou, ze heeft de zaak hier uitgetekend, ze tekent dus twee poppetjes, de voorkant en de achterkant.

Marcel van Dam: Dat doet die genezeres?

Spreker: Dat doet die genezeres dus en ze schrijft daar tussenin waarvoor ze dat kind behandelt.

Dat kind gaat dus op een tafel zitten, nee op een stoel zitten en het moet met de benen uit elkaar gaan zitten, de handen gestrekt op een lat die op de leuning geklemd is en zij gaat op drie meter afstand daarvan zitten en dan gebruikt ze een zogenaamde pendel en daarmee gaat ze dus behandelen.

Marcel van Dam: Wat is dat, een pendel?

Poespas met de pendel

...SPREKER: DAT IS dus dit apparaatje wat hier getekend is. Dat is ongeveer op ware grootte. Daarmee behandelt ze de plek die zij voor heeft. Boven die poppetjes gaat ze daarmee op en neer. Die dingen zijn van zilver en dan geeft ze bepaalde aanwijzingen. Dat doet ze met een iets kleinere pendel en daarmee kan ze dus bijvoorbeeld zeggen, U mag dat kind over drie dagen, . . . met de pendel slaat ze op 'n kom, of 'n glas dat voor haar staat, en daar geeft ze dus een bepaalde tijd mee aan, of een bepaalde hoeveelheid. Dus dat kind mag bijvoorbeeld twee sneetjes brood hebben en dan tikt ze twee keer met een kleine pendel tegen dat glas aan. Of mag over drie dagen d'r haar gewassen worden, dan tikt ze drie keer tegen dat glas aan.

Marcel van Dam: Maar dat is toch een ongelooflijk ware poespas.

Spreker: Dat is het inderdaad, maar de mensen schijnen er heilig van overtuigd te zijn dat het helpt.

VERVOLG OP BLZ. 10

'DAAR MOETEN MAATREGELEN TEGEN KOMEN'

VERVOLG VAN BLZ. 9

Marcel van Dam: En hoelang gaat dat nou al door zo?

Spreker: Het gaat al twee jaar zo door.

Marcel van Dam: Dus er is al meer dan 1000 gulden aan die vrouw betaald?

Spreker: Ja, ja.

Marcel van Dam: Hebt U Uw moeder nooit proberen te overtuigen van het feit dat het flauwekul is?

Spreker: Dat heb ik dus wel geprobeerd, maar dat lukt niet. Ja, het is gewoon een kwestie, ze zijn ergens hopeloos, omdat ze één kind hebben dat dit mankeert en ze zouden graag zien dat het net als de andere kinderen normaal zou zijn.

Marcel van Dam: En die betreffende vrouw wekt de suggestie dat ze daar een normaal kind van kan maken?

Spreker: Die heeft gezegd, wat in 13 jaar tijds, — want het kind was toen een jaar of 13 — scheef gegroeid is, kan ik niet in één, twee, drie behandelen, één twee drie veranderen, daarvoor is een lange tijd nodig.

Marcel van Dam: Wat vindt U nou van dat soort mensen?

Een bochel „wegwerken”

SPREKER: DAAR MOETEN stomweg maatregelen tegen komen. Want er zijn meer gevallen die ik ken, dat ze bijvoorbeeld een bochel wegwerkt.

Marcel van Dam: Ja, wegwerkt, ze zegt dat ze het kan wegwerken.

Spreker: Ze zegt dat ze die bochel wegwerkt. Die vrouw behandelt ze dus ook al ruim twee jaar. 't Gaat op dezelfde manier. Die vrouw betaalt 35 gulden per keer, omdat ze daar aan huis komt en dat zal waarschijnlijk ook met hetzelfde motief een langdurige geschiedenis gaan worden.

Marcel van Dam: En die bochel, dat is ook een aangeboren afwijking?

Spreker: Dat is een aangeboren afwijking. Ze heeft ook kankerpatiënten. Een kankerpatiënt heeft ze onder behandeling gehad, die ongeneeslijk ziek was, op sterven na dood en die heeft ze een maand of drie onder behandeling gehad en toen is die patiënt gestorven. Daar heeft ze ook iedere week, of iedere 14 dagen 35 gulden opgestreken.

Marcel van Dam: Wordt U nou niet, U maakt dat in Uw eigen familie mee, wordt U daar nou niet wild driftig van?

Spreker: Inderdaad, maar wat kun je er tegen doen?

Dokter De Groot

MARCEL VAN DAM richtte zich

hierna tot de heer A. P. N. de Groot, arts. Hij zei: Dokter de Groot, U bent voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: „Als ik deze filmbeelden zie heb ik niet de indruk dat Uw vereniging erin geslaagd is om de kwakzalverijen uit te bannen”.

Dokter de Groot: Helaas nee, meneer van Dam, maar dat kan onze ver-

Nooit systematisch aangepakt

eniging ook niet, want sinds de instelling van het Staatstoezicht op de volksgezondheid in 1865 is er nog nooit systematisch en doeltreffend iets tegen gedaan.

Marcel van Dam: Maar hoe komt dat dan?

De heer de Groot: Hoe bedoelt U?

Marcel van Dam: Nou, waarom is er niks tegen gedaan, want . . .

Dokter de Groot: Omdat men destijds niet heeft ingezien dat een medicus geen beestje met vijf poten is en dat men hem toen heeft opgedragen om maar allerlei dingen te doen, die buiten het medische vak vallen. De geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid moet alles maar presteren, maar hij is niet in staat om behoorlijke politionele functies te verrichten of juridische adviezen te geven op een juiste manier. Men heeft dus geen apparaat dat doeltreffend en systematisch deze geestelijke milieuverontreiniging tegen houdt.

Marcel van Dam: Ja, maar zou het er ook niet mee te maken hebben dat er toch ontzettend veel mensen zijn in Nederland die daar op een of andere wijze in geloven, hè? Die redeneren van: d'r is toch meer tussen he-

mel en aarde dan wij eigenlijk wel weten.

De heer de Groot: Dat is een hele mooie redenatie, meneer van Dam, maar het gaat erom dat tot dusverre nog nooit bewezen is kunnen worden dat iets van dien aard bestaat. Als iemand van zichzelf zegt dat hij de gave heeft, dan moet ie dat maar eens bewijzen. En dat is tot dusverre nog nooit gelukt.

Marcel van Dam: Wat zijn nou de gevolgen voor de volksgezondheid? Enerzijds kost het die mensen een heleboel geld en het zijn heel vaak mensen die het niet erg ruim hebben, maar de volksgezondheid kan er natuurlijk ook ernstige schade van ondervinden.

Dr. de Groot: De schade die de volksgezondheid kan ondervinden heeft U zo pas op het beeld al gezien en ik zou U er nog veel ergere situaties van kunnen voorspiegelen. Maar waar het om gaat is, dat men moet zorgen dat op een juiste manier deze geestelijke milieuverontreiniging wordt tegengegaan.

Marcel van Dam: Hoe zal dat dan moeten gebeuren, volgens U?

Vervolgingsapparaat

DOKTER DE GROOT: Er zal bij de Overheid en naar mijn gevoel, dus bij het Departement van Volksgezondheid en Milieuhygiëne een apparaat moeten komen dat is opgebouwd, naar onze mening, als volgt:

een medicus die de hele zaak kan overzien aan het hoofd, met als assistenten een medicus, een farmaceut, een andere medicus nog, een psychiater, een vee-artsenijkundige deskundige, een jurist en een politiemann.

Marcel van Dam: Die de zaken dan zou moeten onderzoeken.

Nu is er een commissie geweest, de Commissie-Peters. Die heeft een rap-

VERVOLG OP BLZ. 11

„Heksen” trokken noodlottige kring van buskruit

EEN VENEZOLAAN, die zwaarmoedig van aard was en geen geluk had bij de vrouwen, wendde zich ten einde raad tot drie „heksten”. Welaan, die wisten er wel raad op om de man, die taxichauffeur was, van zijn ongenoegelijk lot en van zijn geld af te helpen. Hij moest wel even een drankje innemen. Een zonderling drankje, maar wat wil men, wanneer men met heksen op pad gaat? In een liter water was eerst een flinke hoeveelheid rum gedaan, verder kwamen er een walgingwekkende rattestaart in, motte- vleugeltjes, enkele schorpioenen en delen van een ratelslang. Overtuigen-

de waar in elk geval, voor wie er in gelooft. Eerst de beproeving — dan de glorie!

Hiermee was de bezwering nog niet ten einde. De man werd in een kamertje gezet, de „heksten” strooiden een kring van buskruit om hem heen en staken dat in brand. Het kamertje ging daarna op slot. Een paar dagen later werd het lijk van de 51-jarige taxichauffeur langs de berm van de weg gevonden: hij was in het kamertje gestikt. Een en ander speelde zich af in Barquisimento. De „heksten” zijn door de politie gearresteerd.

port gemaakt en daarin wordt een onderscheid gemaakt tussen bonafide genezers en malafide genezers en er wordt dus kennelijk toch gezocht naar een mogelijkheid, om een aantal van die mensen een zekere bevoegdheid te geven.

De heer de Groot: Dat is de opdracht die de Commissie-Peters heeft meegekregen. Daarin werd gesteld dat men moest nagaan of er een mogelijkheid bestond, dat een zeker aantal van de onbevoegden een bevoegdheid tot op zekere hoogte zou kunnen krijgen.

Dat is op zich al een politieke misstap geweest, omdat zodra onze vereniging hoorde dat deze commissie zou worden samengesteld, heeft ze aan de toenmalige staatssecretaris gevraagd in die commissie te kunnen worden vertegenwoordigd. Dat is afgewezen onder het motief dat de Vereniging tegen de Kwakzalverij veel te positief tegen welke toezegging aan welke onbevoegden dan ook was ingesteld.

Marcel van Dam: Ze wisten dat U van te voren al tégen was en daarom mocht U er niet in?

De heer de Groot: Men wist dat van te voren en dus is die commissie zonder tegenspraak eigenlijk aan 't werk gegaan.

Marcel van Dam: Als er nou zoiets zou komen, dat er toch een zekere bevoegdheid aan een aantal van deze mensen wordt gegeven, wat zouden daar de gevolgen van zijn?

Commissie faalde

DE HEER DE GROOT: Nou, deze commissie heeft geprobeerd haar opdracht uit te voeren, maar ze kon het niet voor elkaar krijgen. Men heeft tussen de bonafide, zogenaamd bonafide en malafide magnetiseurs geen verschil kunnen maken. Men heeft dus geen bevoegdheid gezocht, men heeft iedere onbevoegde die geneeskunst uitoefent, als onbevoegd willen beschouwen, maar de wet op de uitoefening van de geneeskunst 'n weinig trachten te veranderen. En niet iedere verandering is een verbetering. Onder de tegenwoordige omstandigheden kan op dezelfde manier berecht worden als wanneer de regelingen, de wijzigingen die de Commissie Peters heeft voorgesteld zouden worden aanvaard.

Marcel van Dam: Is er nu ooit eigenlijk een onderzoek gedaan naar de omvang van dit verschijnsel en de ge-

volgen daarvan? Is daar iets over bekend?

De heer de Groot: Onze vereniging heeft vaak geprobeerd om dat onderzoek op gang te krijgen. Er is nooit iets van terechtgekomen, men kan dat eenvoudig niet, omdat men geen apparaat heeft.

Marcel van Dam: Fijn, dank u wel. Dames en heren, het zou te wensen zijn dat er strenger werd opgetreden tegen het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde. Maar ook, als dat zou gebeuren, en dat kan alleen maar als daar een apparaat voor komt, dan zullen er nog altijd mensen zijn die door de mazen van het net heen weten te glijpen en misbruik maken van andermans ongeluk.

Eigenlijk de enige echte manier om een einde te maken aan deze praktijken van de kwakzalvers is, dat U er zelf niet meer naar toe gaat. We hebben U een paar voorbeelden willen geven van wat er kan gebeuren en welke risico's U loopt.

Als U nou toch niet overtuigd bent en toch Uw genezer wilt blijven bezoeken, dan kan ik U alleen maar met klem aanraden om in elk geval ook Uw huisarts regelmatig te bezoeken.

Dat kan onherstelbare gevolgen voorkomen.

Ik vermoed dat dit niet de laatste keer is dat we aan dit onderwerp aandacht besteden, we zijn nog met een paar andere zaken bezig en ook op deze uitzending zullen ongetwijfeld veel reacties binnenkomen. Dus U hoort over deze zaak nog wel meer, eindigde ombudsman Marcel van Dam zijn uitzending over de gevaren van de kwakzalverij.

Adresverandering

Verzuim niet bij adresverandering even de wijziging mede te delen aan het correspondentieadres **Oranjelaaan 6 te Hilversum!** Dan behoeft U niet bevreesd te zijn één nummer van dit interessante maandblad te moeten missen.

Cassatieberoep van Van de Moosdijk verworpen

DE HOGE RAAD heeft het cassatieberoep verworpen van Willem van de Moosdijk te Casteren. Dit cassatieberoep had de „kruidendokter” ingesteld tegen het arrest van het gerechtshof te 's Hertogenbosch, dat hem tot negen maanden gevangenisstraf had veroordeeld. Het gerechtshof had, evenals de rechtbank, Van de

Wat H. P. Moget aan zijn laars lapt

EEN WAT VERWARDE oude man, de Hagenaar H. P. Moget, heeft zichzelf uitgeroepen tot „de nieuwe profeet”. Hij zegt psychometrist te zijn, clair-voyant, genezer, auteur en leider van de Hogere School der Occulte Wetenschappen. Hij is ook nog de leider van de geestelijke orde der Witte Broederschap en wereldleraar theologie, cosmologie en biologie. Dat is een hele stap verwijderd van zijn oorspronkelijke stiel van kok en banketbakker en Hans Wensveen interviewde dan ook de 78-jarige wereldleraar Moget in diens onaanzienlijke woning aan de Haagse Nieuwe Haven.

In het Brabants Dagblad vonden wij de resultaten van dit gesprek dat, gelukkig, meer een verwarde populair-filosofische monoloog bleek te zijn, dan een relaas van genezingen of wat daarvoor moet doorgaan. Moget is voorts niet te spreken over ziekenhuizen en dierenasyls en wil dat alles zelf beter gaan doen.

Moget houdt zich ook bezig met astrologie en geeft zijn bezoeker een folder waarin hij beweert wratten, sproeten, puistjes, koude voeten en moedervlekken te behandelen. Wat voor een genezer een bescheiden programma mag worden genoemd. Hij schrijft zichzelf voorts nog — wat minder bescheiden — de nodige paranormale begaafdheden toe en voor het oproepen van de geesten van „gene zijde” draait hij zijn hand niet om. En wetenschapsmensen „lapt hij aan zijn laars”.

Veel in het handje geven die geesten van „gene zijde” de oude heer Moget echter niet, want hij heeft advertenties geplaatst waarin hij vraagt om vijf gulden op zijn girorekening over te schrijven. Dit om o.a. plannen uit te voeren voor revalidatiecentra.

Wat zijn genezerskunst betreft verneemt de journalist niet meer dan dat Moget enkele keren zijn eigen vrouw „van een wisse dood heeft gered”.

Nijmeegse studenten speuren naar naadje van de (acupunctuur) kous

IN NIJMEGEN zijn nu twee werkgroepen actief bezig de acupunctuur te bestuderen. Vorig jaar mei is de eerste werkgroep van studenten opgericht. Hij telde veertien leden, voornamelijk studenten in de medicijnen. Een tweede werkgroep is er bij gekomen. Vijftig studenten gaven van hun belangstelling blijk.

De Deventer fabrikant A. v. d. Molen, die zelf nog niet is afgestudeerd (hij neemt lessen in Engeland bij ene dr. Worsley te Kennilworth), heeft zijn lessen aan studenten gestaakt omdat het niet verantwoord was verder te gaan.

Omdat, aldus bericht het KU-nieuws van de Nijmeegse universiteit de werkgroep (blijkbaar die welke in mei vorig jaar werd gevormd en een half jaar les kreeg van Van der Molen) nu ook experimenteel te werk wilde gaan brachten vier leden begin november een bezoek van drie dagen aan de Parijse dokter Milin, de enige veearts ter wereld, die acupunctuur op dieren toepast.

Dokter Milin gaf enkele demonstraties met o.a. een apart voor dieren-acupunctuur ontwikkeld apparaatje, en was bereid om in de toekomst wederzijdse ervaringen uit te wisselen. Hij ging tevens op het verzoek in om bij uit Nederland meegebrachte ratten voor de acupunctuur belangrijke punten te lokaliseren en in kaart te brengen. In Nederland wil de werkgroep deze punten mikroskopisch onderzoeken en aan een histologisch onderzoek onderwerpen.

Inmiddels heeft de werkgroep de beschikking gekregen over een aantal uit Hong Kong geïmporteerde naalden, en met een Duitse fabriek in medische apparatuur te Hannover wordt onderhandeld over een apart apparaat, dat veel wordt gebruikt bij de acupunctuur.

Via prof. J. Crul, hoogleraar in Nijmegen in de anesthesiologie (de we-

tenschap die zich o.a. bezighoudt met het verdoven van pijn) komt medio 1973 een Franse dame, die op dit moment op Taiwan acupunctuur studeert, naar Nederland om 'n lezing over dit onderwerp te houden en enkele demonstraties te geven.

Terwijl de eerste werkgroep experimenteel verder gaat, zal de tweede werkgroep zich eerst verdiepen in de theoretische achtergronden.

Over acupuncturist A. van der Molen publiceerden wij in ons februari-nummer (blz. 7) een artikeltje onder de titel „Colmschate heeft nu zijn prikker”. Hoe de heren elkaar vinden: de heer Van der Molen is lid van de NWP, de Nederlandse Werkgroep van Praktizijns en in plaats van met de pendel probeert hij het nu maar eens met naalden. Maar dat zo iemand Nijmeegse medische studenten moet inwijden in de acupunctuur . . . daar staat ons verstand bij stil. En weet u hoe Van der Molen de diagnose stelt? Hij kijkt in de iris van het oog en weet het dan wel . . . (red. MtdK).

HELDERZIENDE GAF EEN WAARDELOZE TIP

DE HELDERZIENDE Martien van Bergen uit Elst (Overbetuwe, zoals een jamfabrikant ons heeft geleerd)) is onze lezers niet onbekend. Hij heeft nu duidelijk de landelijke pers weten te „halen”, door zijn mededeling aan de ouders van de ongelukkige Klaeske, de verdwenen leerling-verpleegster van Appelscha. Zij verdween op 2 december, nadat zij thuis Sinterklaas had gevierd en tot de poort van de inrichting was gebracht.

Op aanwijzing van Martien van Bergen hebben, ruim een maand na de verdwijning, tweehonderd soldaten van de Johan van Kornputkazerne te Steenwijk, de bossen van Appelscha doorzocht. Zij vonden niets. Slechts luttele dagen later werd het lichaam van Klaeske in een sluisolkol aangetroffen. De helderziende had het niet

Samuels aan de kaak gesteld

MARCEL VAN DAM, aan wie wij in dit nummer ruime aandacht wijden in verband met zijn optreden tegen de kwakzalverij, heeft inmiddels een andere, met name genoemde, notoire kwakzalver in een televisie-uitzending aan de schandpaal genageld.

Het betrof het optreden van de nu hoogbejaarde heer Samuels te Amsterdam, wie in 1954 wegens zijn kwakzalverspraktijken op het gebied van de kankergenezing, de medische bevoegdheid werd ontnomen. Samuels werkt nog altijd voort en verkoopt instrumenten voor „hypofyse”-bestraling, waardoor kanker zou kunnen worden genezen. Hij heeft ook een boek daarover samengesteld, dat hij via een door hem opgerichte uitgeverij probeert te slijten.

In de uitzending van 3 februari vertelde Marcel van Dam dat Samuels korte-golfapparaten verkoopt, voor een bedrag van f 7000,—. Zelf heeft hij ze voor f 4000,— ingekocht, waarna de merkplaatjes verwijderd zijn. Dr. I. Sindram, een bekende Amsterdamse vrouwenarts, getuigde dat deze vorm van bestrijding geheel waardeeloos is en geen enkele bijdrage levert aan de genezing van de patiënt.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; P. H. A. Poll, Dierenarts te Zelst; Mr. J. D. van den Berg, Vice-Président Arrondissements-Rechtbank te Arnhem; J. E. Buijer, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; P. L. Stal, Arts te 's-Gravenhage; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, Apotheker te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, Inspecteur van Politie te Arnhem; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: Dr. S. Lelie, Geneeskundig Inspecteur van de Volksgezondheid in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerenden f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonneés: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA B.V.
Amsterdam

BLZ. 12

Abonnement per jaar, franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerenden f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.